



DATOS IDENTIFICATIVOS

Lingua e comunicación oral e escrita: galego

Materia	Lingua e comunicación oral e escrita: galego			
Código	V01G400V01301			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Soto Andión, Xosé			
Profesorado	Costas González, Xosé Henrique Soto Andión, Xosé			
Correo-e	xsotoandion@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo alicerzar coñecementos teórico-prácticos da lingua galega nun nivel intermedio-alto oral e escrito nos distintos compoñentes lingüísticos: fónico, ortográfico, morfosintáctico, léxico-semántico e textual.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
C20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Consolidación de aspectos teóricos e prácticos avanzados do galego oral e escrito nos distintos niveis lingüísticos (léxico-semántico, morfosintáctico, fónico e ortográfico) e discursivos	A1	B4	C1	D1
	A2	B10	C2	D2
	A4		C18	D5
	A5		C20	D8
				D10
				D11
				D12

- Adquirir o coñecemento das características fundamentais dos xéneros textuais máis relevantes dos eidos económico-empresarial e comercial nas correspondentes linguas, con perspectiva contrastiva e tradutiva.

Contidos

Tema	
1.- Situación de contacto galego-castelán en Galicia: as interferencias recíprocas.	1.1.- Interferencias históricas (léxico) 1.2.- Interferencias recentes (fonética, fonoloxía, morfoloxía, sintaxe e léxico).
2.- A comunicación escrita en galego	2.1.- As Normas oficiais. Outras propostas non oficiais. 2.2.- Niveis e rexistros de lingua. 2.3.- Textos especializados: características. 2.4.- Recursos tecnolóxicos para a escrita en galego: dicionarios, correctores, glosarios especializados etc.
3.- A comunicación oral en galego	3.1.- Breve descrición fonética e fonolóxica do galego: interferencias e ortofonía. Niveis e rexistros. 3.2.- Prosodia e entoación. 3.3.- Sintaxe e oralidade.
4.- Léxico e fraseoloxía do galego	4.1.- A restauración léxica do galego. Estandarización. 4.2.- Fraseoloxía do galego.
5.- Comunicación e calidade lingüística en galego	5.1.- Medios de comunicación escritos. 5.2.- Medios de comunicación audiovisuais. 5.3.- Comunicación institucional.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos científicos	0	4	4
Resolución de problemas	10	32	42
Presentación	5	12	17
Traballo tutelado	0	34	34
Actividades introdutorias	2	6	8
Lección maxistral	25	75	100
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6
Práctica de laboratorio	2	4	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	4	4
Observación sistemática	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos científicos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates etc., impartidos por relatores de prestixio e que complementen a formación do alumnado. O alumnado semipresencial poderá ter información destas actividades.
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia contida en cada un dos bloques temáticos e subapartados. Para o alumnado semipresencial faranse seminarios especiais cada catro semanas para resolución de problemas e exercicios.
Presentación	Exposición inividual oral por parte do alumnado dun traballo sobre un dos subtemas do programa. O alumnado semipresencial fará estas exposicións nas sesións de seminarios ou titorías expresamente sinaladas para el. Flexibilidade de datas para facilitar a conciliación.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo proposto polo docente que permita avaliar o coñecemento oral e escrito do alumnado no relativo ao dominio da lingua, técnicas e métodos de comunicación e exposición etc. Nas titorías ou seminarios para alumnado semipresencial tamén se avaliará a corrección oral.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre un tema, así como a presentar a materia.

Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas, directrices dun traballo ou exercicio etc. Ao alumnado semipresencial facilitaráselle por teledocencia ou en titorías ad hoc todo tipo de materiais empregados nas aulas.
-------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	O alumnado presencial e semipresencial recibirá atención personalizada para clarificar e resolver dúbidas sobre problemas e exercicios, que terá lugar no despacho do profesor e nalgúns casos a través de faitic e do correo electrónico. Dende a coordinación de grao ou por iniciativa do propio docente da materia hanse establecer datas concretas para que o alumnado semipresencial acuda a falar co profesor. O alumnado presencial e semipresencial tamén poderá acudir ao despacho do profesor a resolver poblemas e exercicios durante as horas de titorías ou noutras que previamente acorde co docente. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia. As datas poden flexibilizarse en función da conciliación.
Traballo tutelado	O alumnado presencial e semipresencial recibirá atención personalizada para resolver dúbidas e problemas relacionados cos traballos que debe realizar. A atención pode flexibilizarse máis en función da conciliación. Recoméndase ao alumnado o emprego regular destes medios para a mellor comprensión e asimilación dos contidos da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Eventos científicos	Asistencia a algunha actividade de formación paralela relacionadas coa materia	2	A1 B4 A2 B10 A4 A5	C1 C2 C18 C20	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12	
Resolución de problemas	Actividades semanais ou cada dúas semanas en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.	10	A1 B4 A2 B10 A4 A5	C1 C2 C18 C20	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12	
Presentación	Exposición oral individual por parte do alumno, diante do docente, e/ou dun grupo de estudantes, dun tema que verse sobre contidos da materia ou dos resultados de traballos, exercicios, un proxecto, etc. Terase en conta a corrección oral. Esta exposición terá lugar no último mes de curso.	5	A1 B4 A2 B10 A4 A5	C1 C2 C18 C20	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12	
Traballo tutelado	Elaboración de 1 traballo longo ou dous traballos máis curtos propostos polo docente, que permitan avaliar a competencia do alumnado no relativo ao dominio da lingua, técnicas e mecanismos de redacción dun texto. Terase en conta a corrección escrita.	15	A1 B4 A2 B10 A4 A5	C1 C2 C18 C20	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exercicios semanais de tipo práctico e reposta breve e rápida.	3				
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exercicio compilatorio de toda a teoría e práctica exposta nas aulas. Combínanse preguntas teóricas con exercicios prácticos sobre temas do programa. Esta proba (na data oficial da FFT) pode completarse cunha entrevista con cada un dos alumnos para avaliar a competencia en comunicación oral. As datas de realización poden flexibilizarse por mor da conciliación.	55	A1 B4 A2 B10 A4 A5	C1 C2 C18 C20	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12	

Práctica de laboratorio	Media ducia de probas prácticas de redacción e corrección de documentos e comentario de textos, que conxugan casos reais de comunicación administrativa nun organismo, institución ou empresa con outros simulados que poden darse tamén nun organismo, institución ou medio de comunicación.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución semanal ou quincenal de problemas e exercicios de ámbito oral e escrito, relacionados coa comunicación lingüística, coa corrección de textos así coma co coñecemento da lingua estándar e dos rexistros, coa fraseoloxía, a oralidade, a tipoloxía textual, etc.	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria 1: en la primera edición de actas (enero/mayo), el alumnado será evaluado bien mediante el sistema de evaluación continua (asistencia a clase obligatoria de un mínimo del 85% excepto casos justificados de conciliación) a través de la realización de pruebas, ejercicios y trabajos, bien mediante el sistema de evaluación única, que consistirá en la realización de un examen en la fecha marcada por el calendario oficial aprobado en junta de FFT. La última prueba del sistema de evaluación continua coincidirá con el examen oficial marcado para el alumnado de evaluación única. Puede formar parte de esta prueba larga una entrevista/conversa con cada uno de los alumnos, que servirá para determinar el grado de competencia oral en lengua gallega. Al alumnado semipresencial sólo se le exige presencialidad para el examen escrito y oral y para ciertas cuestiones puntuales de atención personalizada.

Convocatoria 2: en la segunda edición de actas (julio), el alumnado tanto de evaluación continua como única deberá realizar un único examen, en fecha marcada por el calendario oficial aprobado en junta de FFT, en el que dará cuenta de su conocimiento de los contenidos de la materia. En esta convocatoria se examinará sólo de las partes suspensas, siempre que no superen el 50% del total de contenidos. De superarse esta cifra, el alumnado debe examinarse de la totalidad de los contenidos. En posteriores convocatorias, hace falta recuperar toda la materia. Alguna fecha puede flexibilizarse para casos demostrados de conciliación.

El alumnado semipresencial deberá asistir a un mínimo de cuatro clases y tres tutorías. El profesor se pondrá en contacto con este alumnado a comienzo de curso a través del correo electrónico o de la plataforma faitic. El alumnado semipresencial podrá realizar las pruebas del sistema de evaluación continua, otras pruebas previamente acordadas con el profesor o presentarse a un examen de evaluación única en la fecha marcada por el calendario oficial aprobado en junta de FFT. Tocante a partes aprobadas o suspensas, se aplica el mismo criterio indicado anteriormente para el resto del alumnado.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Álvarez, R. /X. Xove, **Gramática da lingua galega**, 1º, Galaxia, 2002
- Ballenato, G., **Comunicación eficaz**, 1º, Pirámide, 2013
- Collard, G., **El arte de hablar en público**, 1ª, Mensajero, 2012
- Bizcarrondo, G. / Urrutia, H., **Escribir y editar. Guía práctica para la redacción y edición de textos**, Universidade de Deusto, 2010
- Carballeira, X. M., **Gran diccionario Xerais da lingua (2 vols)**, 1ª, Xerais, 2009
- Editorial Ir Indo/Xunta de Galicia, **DIGALEGO**, Ir Indo/Xunta de Galicia, 2014
- Estrela, E. et al., **Saber Escrever Saber Falar**, 12ª, Dom Quixote, 2013
- Freixeiro, X. R., **Gramática da lingua galega (4 vols.)**, 2ª, A Nosa Terra, 2007
- Instituto da Lingua Galega, **Diccionario de pronuncia da lingua galega**, ILG/USC, 2016
- López, X. et al., **Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión**, 2ª, Baía, 2011
- Real Academia Galega, **Diccionario da Real Academia Galega**, RAG, 2016
- Real Academia Galega / Instituto da Lingua Galega, **Normas ortográficas e Morfolóxicas do idioma galego**, 23ª, RAG/ILG, 2012
- Pena, X. R., **Diccionario Cumio de expresións e frases feitas (castelán-galego)**, 1ª, Edicións do Cumio, 2002

Bibliografía Complementaria

- Cassany, D., **Afilas el lapicero**, 2ª, Anagrama, 2013
- Costas, X. H., **Os xentilicios de Galicia e dos outros territorios da lingua galega**, 1º, Universidade de Vigo, 2016
- Domínguez, C., **Técnicas de expresión oral. O uso expresivo da voz**, Galaxia, 2004
- Davis, F., **La comunicación no verbal**, Alianza, 2011
- Fernández, B. (dir.), **Diccionario de usos e dificultades da lingua galega**, 2ª, Galaxia, 2004
- López, C. / Soto, R., **Diccionario de fraseoloxía galega**, 1ª, Xerais, 2008
- Merayo, A., **Curso práctico de técnicas de comunicación oral**, Tecnos, 2012
- Mosquera, E., **Didáctica da lingua e novos soportes comunicativos. A linguaxe SMS.**, 1ª, ASPG, 2013
- Regueira, X. L., **Oralidades: reflexións sobre a lingua falada no século XXI**, 1ª, RAG, 2012
- Ribeiro, Lair, **La Comunicación eficaz**, 2ª, Vintage, 2017

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Sociolingüística/V01G400V01401

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Lexicoloxía e fraseoloxía da lingua galega/V01G400V01904

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua e comunicación oral e escrita: español/V01G400V01302

Outros comentarios

O alumnado de intercambio debe posuír un nivel B2 de galego, portugués ou español.

Recoméndase cursar as materias do módulo de Lingua galega de 3º e 4º.

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesta proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

O alumnado presencial terá facilidades para a conciliación e poderán contemplarse excepcións na avaliación continua e nas porcentaxes de asistencia a aulas.

O alumnado semipresencial terá facilidades para a consecución do material, ben sexa a través da plataforma faitic ben sexa acordando datas de xuntanza co profesor. Isto último é de aplicación para as cuestións que demanden atención personalizada. Os exames escritos ou orais serán sempre presenciais para este alumnado.

É recomendable o uso periódico da biblioteca para consulta do material fornecido na bibliografía da materia e nas clases.

O alumnado é responsable de consultar os materiais e as novidades a través da plataforma Faitic e de coñecer as datas nas que terán lugar as probas de avaliación.
